

такі як обмеження авторського права або крихкий фізичний стан документів. Традиційні архіви надають дослідникам прямий доступ до оригінальних документів – листів історичних діячів, управлінських документів, фотографій, що фіксують важливі моменти історичних подій. Це дозволяє користувачам залучатися до історії на матеріальному рівні.

Традиційні бібліотечні та архівні установи обслуговують населення, яке може не мати легкого доступу до цифрових ресурсів через такі фактори, як обмежене підключення до мережі Інтернет чи вікові особливості. Опитування показало, що в традиційних бібліотеках відвідувачі віком 75+ становлять 29%, а 65-74 р – 36%, що вказує на необхідність надання послуг офлайн даним віковим категоріям [2].

Хоча оцифрування, без сумніву, змінило спосіб доступу до інформації, традиційні бібліотеки та архіви залишаються актуальними та важливими. Вони пропонують унікальний досвід «живого» спілкування з документами, сприяють поширенню історичних знань серед усіх категорій населення, зберігають культурну спадщину.

Список літератури

1. Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії: результати V етапу дослідження – Публічна бібліотека об'єднаної територіальної громади. URL: <https://oth.nlu.org.ua/?p=8081> (дата звернення: 20.02.2024).

2. Department for Digital, Culture, Media & Sport. Libraries - Taking Part Survey 2019/20. GOV.UK. URL: <https://www.gov.uk/government/statistics/taking-part-201920-libraries/libraries-taking-part-survey-201920> (date of access: 20.02.2024).

*Науковий керівник: Тетяна КУРЧЕНКО,
канд. іст. наук., доцент*

УДК 025.32:004.42(043.2)

Маргарита РИБЦЬКА

Національний авіаційний університет, Київ

СЕРВІСИ ДЛЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ОФОРМЛЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ ТА БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ

В сучасному середовищі науковій дослідження та написання наукових робіт є невід'ємною частиною активності дослідників, викладачів і студентів. Одним із завдань, яке стоїть перед авторами наукових праць, є

коректне та систематичне цитування джерел та оформлення бібліографічних посилань відповідно до вимог наукових стандартів. «Бібліографічний опис – це сукупність бібліографічних відомостей про документ, його складову частину чи групу документів, які наведені за певними правилами, необхідні та достатні для характеристики твору та визначення його відмінностей від інших, та які одержують у результаті аналітико-синтетичної переробки інформації» [2]. «Бібліографічні посилання – сукупність бібліографічних відомостей про цитований, розглядуваний або згадуваний у тексті документа інший документ, що є необхідними й достатніми для його загальної характеристики, ідентифікування та пошуку» [1].

Сьогодні існують спеціальні сервіси, які допомагають і спрощують роботу дослідників з оформлення бібліографічних описів і бібліографічних посилань, а також зі створення списків використаної літератури за діючими українськими та міжнародними стандартами. До таких сервісів належать, зокрема, Grafiat і Mendeley, що є системами для управління бібліографічною інформацією. Grafiat спеціалізується на всіх типах джерел, які часто використовуються в наукових публікаціях. Mendeley є платформою для керування літературою та науково-дослідницькою інформацією.

Сервіс Grafiati надає можливість користувачам ведення списків використаних джерел онлайн. Ця функція дозволяє зберігати всі бібліографічні дані в одному місці для подальшого використання. Сервіс дозволяє введення необхідної інформації про кожне джерело, такої як автор, рік публікації, назва, ISBN, видавництво тощо. Автоматично форматує бібліографічний запис відповідно до стилю цитування, наприклад APA, MLA, Chicago тощо, що дозволяє легко та швидко створювати коректні бібліографічні посилання. Надає можливість ділитись своїми списками джерел з колегами чи співробітниками, що сприяє спільній роботі. Додатковим інструментом є можливість пошуку графічних матеріалів, таких як діаграми, графіки, малюнки тощо. Сервіс доступний як для безкоштовного, так і для платного користування. Платний план може включати розширені можливості [3].

Сервіс Mendeley дозволяє користувачам керувати та організувати власну колекцію наукових статей, книг, різних джерел. Можна ділитись своєю колекцією з колегами та співробітниками. Сервіс дозволяє додавати анотації, позначки та підкреслення для зручного використання. Надає інформацію про те, скільки разів роботи були цитовані та іншу статистику, що допомагає відстежувати вплив роботи на науковий світ. В сервісі послуга доступна користувачам як платно, так і безкоштовно [4].

Обидва сервіси мають свої переваги для автоматизованого оформлення бібліографічних посилань і бібліографічних описів. Grafiati – це сервіс який спеціалізується на автоматизованому створенні джерел. Цей сервіс може бути корисним для науковців та студентів, які шукають швидкий та простий спосіб форматування бібліографії. Mendeley – це комплексний менеджер досліджень, який, крім форматування джерел, також надає інструменти для організації та збереження. Вибір між сервісами залежить від конкретних потреб користувача. Якщо потрібні лише інструменти для швидкого форматування джерел, Grafiati може бути кращим варіантом. Однак, якщо потрібні розширений спектр функцій, таких як організація бібліотеки та спільна робота, то Mendeley може бути відповідним варіантом.

Отже, впровадження інноваційних підходів до управління бібліографічною інформацією за допомогою сервісів сприяє підвищенню ефективності роботи науковців та дослідників.

Список літератури

1. ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила. Чинний від 2016-07-01. Видання офіційне. Київ : ДП «УкрНДЦ», 2016. 16 с. (Інформація та документація).

2. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1:2003, IDT). Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81, ГОСТ 7.040-82) ; чинний від 2007-07-01. Видання офіційне. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

3. Grafiati: Оформити списки використаних джерел онлайн. Grafiati: Оформити списки використаних джерел онлайн. URL: <https://www.grafiati.com/uk/> (дата звернення 28.02.2024).

4. Mendeley. Mendeley – Reference Management Software. URL: <https://www.mendeley.com/search/?page=1&query=&sortBy=relevance> (дата звернення 28.02.2024).

*Науковий керівник: Леся ХАЛЕЦЬКА,
канд. іст. наук, доцент*